

ارزیابی انتخابات پارلمان اروپا (۲۰۱۹)
و ترسیم چشم‌انداز سیاست خارجی اتحادیه اروپا

معاونت پژوهش‌های سیاسی - حقوقی
دفتر: مطالعات سیاسی

کد موضوعی: ۲۶۰
شماره مسلسل: ۱۶۴۷۲
خردادماه ۱۳۹۸

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	خلاصه اجرایی
۲.....	مقدمه
۳.....	۱. جایگاه و اهمیت پارلمان اروپا در ساختار اتحادیه اروپا
۴.....	۲. انتخابات پارلمان اروپا (۲۰۱۹)؛ نتایج و ملاحظات
۸.....	۳. چشم‌انداز سیاست خارجی اتحادیه اروپا در پرتو انتخابات اخیر پارلمان اروپا
۱-۳.....	۱-۳. چشم‌انداز سیاست خارجی اتحادیه اروپا در قبال قدرتهای جهانی (آمریکا و روسیه) در پرتو انتخابات اخیر پارلمان اروپا
۱۰.....	پارلمان اروپا
۲-۳.....	۲-۳. چشم‌انداز سیاست خارجی اتحادیه اروپا در قبال غرب آسیا در پرتو انتخابات اخیر پارلمان اروپا (با تأکید بر ایران و رژیم صهیونیستی)
۱۱.....	۴. جمع‌بندی و توصیه‌ها
۱۳.....	پیوست
۱۵.....	منابع و مآخذ
۱۹.....	

ارزیابی انتخابات پارلمان اروپا (۲۰۱۹) و ترسیم چشم‌انداز سیاست خارجی اتحادیه اروپا

خلاصه اجرایی

- با وجود افزایش محبوبیت احزاب ملی‌گرای ضدوحدت اروپا، کسب اکثریت کرسی‌های پارلمان اروپا از سوی جریان‌های میانه‌رو و متعاقب آن، احتمال اشغال پست‌های کلیدی اتحادیه از سوی اعضای همین جریان‌های میانه‌رو حکایت از آن دارد که مسیر آتی اتحادیه اروپا به خصوص عرصه سیاست خارجی کم‌ترین تغییر را در مقایسه با پنج سال گذشته تجربه خواهد کرد.
- به باور برخی کارشناسان، سیاست آمریکای ترامپ و روسیه پوتین، تضعیف و حتی نابودی اتحادیه اروپاست. بر این اساس، سیاست اتحادیه در قبال روسیه در دوران جدید، همچون دوره قبل، مبتنی بر تشدید فشار اقتصادی بر مسکو و افزایش هزینه‌های این کشور در کشورهای پیرامونی روسیه (اقمار شوروی) خواهد بود.
- در مقابل، سیاست آتی اتحادیه اروپا در قبال آمریکای ترامپ احتمالاً سیاست «صبر، سکوت و واکنش محتاطانه» خواهد بود، زیرا اتحادیه اروپا معتقد است تفکر ملی‌گرایانه خاص ترامپ جایگاهی پایدار در حاکمیت آمریکا ندارد.
- سیاست خارجی اتحادیه اروپا در غرب آسیا دربرگیرنده استانداردهای دوگانه است که ریشه آن در ماهیت بین‌دولتی سیاست خارجی و امنیتی اتحادیه اروپا بوده و همین مسئله از کارایی این سیاست خارجی کاسته است.
- سیاست دیرپای اتحادیه اروپا در قبال ایران، تغییر رفتار تدریجی ایران در حوزه‌های چالش برانگیز و اختلافی خواهد بود که توافق برجام قدم اول در راستای تحقق این سیاست راهبردی و قدیمی اروپا بوده است. از سوی دیگر، سیاست و راهبرد اتحادیه اروپا در قبال رژیم صهیونیستی، تضمین امنیت وجودی این رژیم از طریق تحقق کامل راه‌حل دو دولت و پایبندی به مرزهای ۱۹۶۷ میلادی بوده و خواهد بود.
- به رغم وجود سیاست‌های دوگانه در قبال منطقه غرب آسیا از سوی اعضای اتحادیه اروپا، و پیگیری این سیاست بر اساس «منافع» و نه «ارزش‌ها»، سؤال اساسی این است که چرا نهادهای فراملی به خصوص پارلمان اروپا که از «منافع» دور بوده و بر «ارزش‌ها» تکیه دارند، قائل به همان استاندارد دوگانه در قبال ایران هستند؟

- نقش مشورتی نمایندگان پارلمان اروپا باعث شده تا نه تنها نمایندگان به صورت غیرعلنی و غیررسمی با اعضای کمیسیون اروپا و شورای وزیران اتحادیه اروپا در تماس باشند و خواسته‌های خود و موکلانشان را از این طریق به اطلاع آنان رسانند؛ بلکه خود تبدیل به عناصر لابی‌گر شده و در ازای دریافت پول و امتیازات، منافع موکلان و مراجعان خود را در سطح پارلمان دنبال نمایند.
- مخالفان و معاندان جمهوری اسلامی نظیر گروهک منافقین و دیگر جریان‌های به اصطلاح حقوق بشری و مخالف جمهوری اسلامی به صورت رسمی و از طریق ثبت خود به عنوان یک لابی‌گر در اتحادیه اروپا، حضورشان در کریدورهای پارلمان را مشروع ساخته و اقدام به ارتباط‌گیری با نمایندگان پارلمان و ارائه اطلاعات غلط و مخدوش در خصوص جمهوری اسلامی می‌کنند.
- کشورهایی نظیر جمهوری اسلامی ایران که حضور منسجمی درون ساختار اتحادیه اروپا ندارند، از آسیب‌پذیری بیش‌تری در این اتحادیه برخوردار هستند و چنانچه گروه‌های لابی‌گر ایرانی نیز علیه این کشور فعالیت نمایند، میزان آسیب‌پذیری را دوچندان می‌کنند. حال آنکه در طرف مقابل، گروه‌های لابی صهیونیستی و عربی در تلاش دائم برای ارتباط‌گیری با نمایندگان پارلمان و از طریق آنها با مقامات/نهادهای عالی‌رتبه اتحادیه هستند تا بتوانند از ظرفیت مشورتی پارلمان اروپا و نمایندگان آن برای تصویرسازی و بازنمایی مثبت دولت متبوع خود، تخریب چهره ایران و تأثیرگذاری بر راهبردهای اروپایی حداکثر استفاده را کنند.

مقدمه

انتخابات پارلمان اروپا در روزهای ۲ تا ۵ خردادماه ۱۳۹۸ (۲۳ تا ۲۶ مه ۲۰۱۹) به منظور انتخاب ۷۵۱ نماینده برای دوره نهم پارلمان در سطح ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا برگزار شد. انتخابات پارلمان اروپا هر پنج سال یک‌بار برگزار می‌شود و شهروندان کشورهای عضو اتحادیه اروپا، در یک انتخابات ملی و به طریق رأی‌گیری مستقیم، نمایندگان خود را در پارلمان اروپا انتخاب می‌کنند. نامزدی در انتخابات پارلمان اروپا توسط احزاب سیاسی در سطح کشورها صورت می‌گیرد. با این حال، پس از انتخابات، نامزدهای راه‌یافته به پارلمان اروپا در گروه‌های سیاسی عضویت می‌یابند و مبنای عضویت در این گروه‌های سیاسی غالباً پیوندهای ایدئولوژیک است.

همزمان با دوره جدید پارلمان اروپا، سمت‌های دیگری همچون رئیس کمیسیون اروپا به عنوان بازوی اجرایی اتحادیه، اعضای کابینه کمیسیون اروپا (کمیسیونرها)، رئیس پارلمان اروپا، رئیس بانک مرکزی، نماینده عالی اتحادیه در سیاست خارجی و امنیتی و در نهایت رئیس شورای اتحادیه اروپا که مسئولیت نمایندگی اتحادیه در مجامع منطقه‌ای و جهانی را بر عهده دارد، باید تعیین تکلیف شوند (حداکثر تا نوامبر

۲۰۱۹). مجموعه این انتصابات که مستلزم چانه‌زنی دولت‌ها و همچنین رأی اعتماد پارلمان اروپاست، بیانگر آن است که اتحادیه اروپا وارد دوره جدیدی از سیاستگذاری و اقدام در پنج سال آینده خواهد شد که مسیر شروع آن از انتخابات پارلمان اروپا و جناح‌بندی‌های درونی آن می‌گذرد.

با این مقدمه و با توجه به اهمیت نتایج انتخابات اخیر پارلمان اروپا در تعیین مسیر آتی اتحادیه اروپا، نوشتار حاضر اختصاص به تحلیل این انتخابات و مسائل پیرامونی آن دارد. با توجه به آنکه تعیین رؤسای نهادهای اصلی اتحادیه اروپا مستلزم چانه‌زنی دولت‌ها بوده و بین چند هفته تا چند ماه پس از انتخابات پارلمان اروپا به طول خواهد انجامید، در این یادداشت صرفاً بر نتایج انتخابات پارلمان اروپا و موضوعات مرتبط با آن تمرکز شده و سپس در بستر نتایج این انتخابات، تحلیلی آینده‌پژوهانه از سیاست خارجی اتحادیه اروپا در قبال قدرت‌های جهانی (ایالات متحده آمریکا و فدراسیون روسیه) و قدرت‌های منطقه آسیای جنوب غربی از جمله جمهوری اسلامی ایران و نیز رژیم صهیونیستی ارائه شده است.

۱. جایگاه و اهمیت پارلمان اروپا در ساختار اتحادیه اروپا

پارلمان اروپا در کنار کمیسیون اروپا و شورای وزیران نقش قانونگذاری به خصوص در حوزه تنظیم بودجه را در اتحادیه اروپا بر عهده دارد. علاوه بر نقش تقنینی، پارلمان اروپا دارای نقش نظارتی بر کمیسیون اروپاست تا جایی که کابینه کمیسیون اروپا برای شروع فعالیت خود ملزم به اخذ رأی اعتماد پارلمان است. به‌رغم این امتیازات و مزایایی که پارلمان اروپا در طول چند دهه اخیر به‌دست آورده است، لکن، این نهاد فراملی دارای سه نقطه ضعف اساسی است که باعث شده عملاً پارلمان تبدیل به نهادی برخوردار از نقش‌های فرعی شود:

۱. پارلمان اروپا از اختیارات قانونگذاری کامل برخوردار نیست و این شورای وزیران است که حرف اصلی و آخر را درباره «بایدها» و «نبایدها» در حوزه تقنینی بیان می‌کند.

۲. در بسیاری از موارد، شورای وزیران قبل از اعلام رسمی نظر پارلمان اروپا، درباره یک طرح تصمیم‌گیری می‌کند و یا اینکه سیاست نادیده‌انگاری نظر پارلمان اروپا را در پیش می‌گیرد.

۳. کمیسیون اروپا که بخش عمده مصوبات و قوانین اتحادیه اروپا را به تصویب می‌رساند، موظف به ارائه گزارش به پارلمان در خصوص این مصوبات خود نیست (Nugent, 2017: 180-182).

در مجموع، با وجود موقعیت‌ها و دستاوردهای فراوانی که پارلمان اروپا در جهت افزایش نفوذ و اختیارات خود داشته است، پارلمان کماکان به نوعی یک نهاد مشورتی در ساختار اتحادیه اروپا محسوب می‌شود تا یک پارلمان واقعی و تصمیم‌گیرنده. مهم‌ترین دلیل این امر نیز آن است که اختیارات قانونی پارلمان هنوز بسیار کم‌تر از پارلمان‌های ملی است. در چندین حوزه مهم فعالیت

سیاستگذاری اتحادیه اروپا از جمله اتحادیه اقتصادی و پولی، سیاست مشترک خارجی و امنیتی، سیاست تجارت خارجی و همکاری پلیسی و قضایی، پارلمان اروپا صرفاً محدود به آن است که اطلاعات را دریافت و نقش‌های مشورتی ایفا نماید (Hix, 2013: 98).

این مسئله را نباید نادیده گرفت که رهبر گروه سیاسی با بیش‌ترین نماینده عضو، نامزد سمت ریاست کمیسیون اروپا خواهد شد و همین مسئله کافی است که نشان دهد به‌رغم جایگاه مشورتی و کم‌اهمیت پارلمان اروپا، چگونه نتایج انتخابات و شکل‌گیری گروه‌های سیاسی درون پارلمان می‌تواند مسیر کلی پیش روی اتحادیه اروپا و رئیس مهم‌ترین نهاد این اتحادیه را تعیین نماید. با عنایت به این مهم، در بخش بعد نتایج انتخابات پارلمان اروپا (۲۰۱۹) در مقایسه با دوره قبلی در قالب «نمودار ۱» و «جدول ۱» ارائه و برخی ملاحظات در خصوص انتخابات اخیر در «جدول ۲» اشاره شده است. شایان ذکر است، گروه‌های سیاسی درون پارلمان اروپا در بخش پایانی این گزارش (پیوست ۱) توضیح داده شده است.

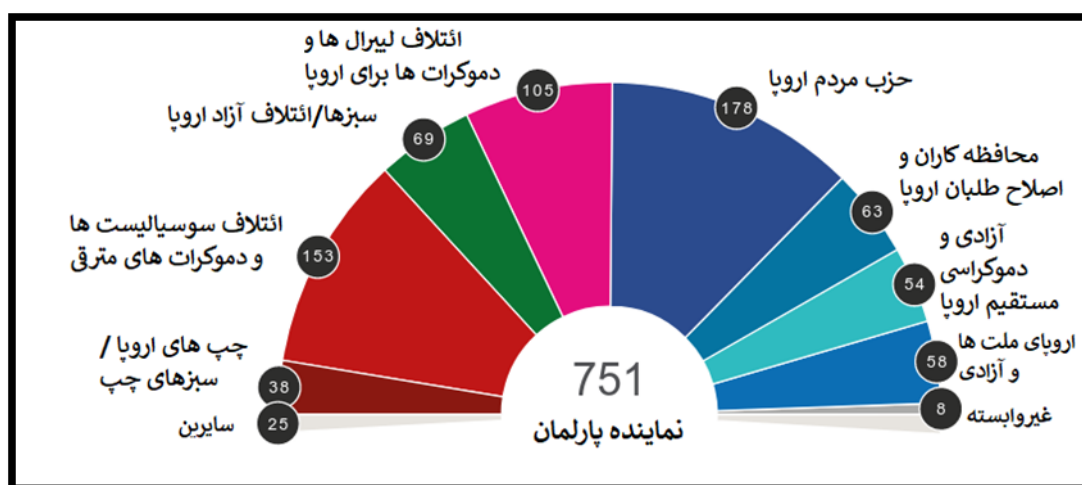
۲. انتخابات پارلمان اروپا (۲۰۱۹)؛ نتایج و ملاحظات

بر اساس نتایج نهایی انتخابات پارلمان اروپا، گروه سیاسی دست‌راستی و محافظه‌کار «حزب مردم اروپا» (با ۱۷۸ رأی) و گروه سیاسی چپ میانه‌رو و سوسیالیست «ائتلاف سوسیالیست‌ها و دمکرات‌های مترقی» (با ۱۵۳ رأی) توانستند بیش‌ترین کرسی‌های پارلمان را به خود اختصاص دهند. با این حال، دستیابی به اکثریت منوط به در اختیار داشتن حداقل ۳۷۶ رأی است که در این دوره انتخابات برای نخستین بار، این دو ائتلاف نتوانستند اکثریت را کسب کنند. بر این اساس، تنها گزینه پیش روی این دو گروه سیاسی طرفدار همگرایی اتحادیه اروپا، ائتلاف با گروه سیاسی «ائتلاف لیبرال‌ها و دمکرات‌ها» است که حزب امانوئل مکرون^۱، رئیس‌جمهور فرانسه، نقشی تعیین‌کننده در این گروه سیاسی دارد (Nielsen, 27 May 2019). در صورت شکل‌گیری این ائتلاف، اکثریت در اختیار گروه‌های سیاسی میانه‌روی طیف چپ و راست -همچون دوره قبلی پارلمان اروپا- قرار خواهد گرفت «نمودار ۱» توزیع کرسی‌های نمایندگی در بین گروه‌های سیاسی، «جدول ۱» تعداد نمایندگان و درصد تصاحب کرسی‌ها از سوی گروه‌های سیاسی در انتخابات دوره نهم پارلمان اروپا (۲۰۱۹) در مقایسه با دوره قبلی پارلمان (۲۰۱۴) و «جدول ۲» برخی ملاحظات در خصوص انتخابات و تحولات پس از آن را نشان می‌دهد (European Parliament, 29 May 2019).

1. Immanuel Macron

نمودار ۱. توزیع کرسی‌های پارلمان اروپا در بین گروه‌های سیاسی

جدول ۱. تغییرات در گروه‌های سیاسی بین دوره‌های هشتم و نهم پارلمان اروپا

ردیف	نام گروه سیاسی	تعداد نمایندگان (۲۰۱۹)	درصد تصاحب کرسی‌ها (۲۰۱۹)	تعداد نمایندگان (۲۰۱۴)	درصد تصاحب کرسی‌ها (۲۰۱۴)	تغییرات در تعداد نمایندگان
۱	حزب مردم اروپا ^۱	۱۷۸	۲۳/۸۳	۲۱۶	۲۸/۸۴	۳۸ نفر (کاهش)
۲	ائتلاف سوسیالیست‌ها و دموکرات‌های مترقی ^۲	۱۵۳	۲۰/۳۷	۱۸۵	۲۴/۷۰	۳۲ نفر (کاهش)
۳	ائتلاف لیبرال‌ها و دموکرات‌ها برای اروپا ^۳	۱۰۵	۱۳/۹۸	۶۹	۹/۲۱	۳۶ نفر (افزایش)
۴	سبزها/ائتلاف آزاد اروپا ^۴	۶۹	۹/۱۹	۵۲	۶/۹۴	۱۷ نفر (افزایش)
۵	محافظة کاران و اصلاح طلبان اروپا ^۵	۶۳	۸/۳۹	۷۷	۱۰/۲۸	۱۴ نفر (کاهش)
۶	اروپای ملت‌ها و آزادی ^۶	۵۸	۷/۷۲	۳۶	۴/۸۱	۲۲ نفر (افزایش)
۷	آزادی و دموکراسی مستقیم اروپا ^۷	۵۴	۷/۱۹	۴۲	۵/۶۱	۱۲ نفر (افزایش)

1. European People's Party (EPP)
2. Progressive Alliance of Socialists and Democrats (S&D)
3. Alliance of Liberals and Democrats for Europe group (ALDE)
4. The Greens/European Free Alliance (Greens/EFA)
5. European Conservatives and Reformists (ECR)
6. Europe of Nations and Freedom (ENF)
7. Europe of Freedom and Direct Democracy (EFDD)

ردیف	نام گروه سیاسی	تعداد نمایندگان (۲۰۱۹)	درصد تصاحب کرسی‌ها (۲۰۱۹)	تعداد نمایندگان (۲۰۱۴)	درصد تصاحب کرسی‌ها (۲۰۱۴)	تغییرات در تعداد نمایندگان
۸	چپ‌های اروپا/سبزهای چپ ^۱	۳۸	۵/۰۶	۵۲	۶/۹۴	۱۴ نفر (کاهش)
۹	غیر وابسته	۲۵	۱/۰۷	۲۰	۲/۶۷	۵ نفر (افزایش)
۱۰	سایرین	۸	۳/۲۰	-	-	-

به طور کلی در مورد نتایج انتخابات اخیر پارلمان اروپا، ملاحظات ذیل قابل توجه است:

۱. در خصوص افزایش آرای احزاب ملی‌گرا/ضدوحدت اروپا که در نتیجه افزایش مشارکت شهروندان اروپایی در انتخابات بوده است، برخی صاحب‌نظران چنین اظهار داشته‌اند که «این انتخابات پیام قوی به احزاب سنتی است مبنی بر اینکه اروپاییان خواستار مسیر دیگری برای اروپا هستند». بر این اساس برخی پیش‌بینی می‌کنند که در دوره نهم پارلمان اروپا، احزاب ملی‌گرا/ضدوحدت اروپا بالغ بر ۲۰ درصد کرسی‌ها را در اختیار خواهند داشت. (Associated Press, 27 May 2019).

۲. بر اساس رویه اتحادیه اروپا، رهبر گروه سیاسی «حزب مردم اروپا» که بیش‌ترین نماینده را در اختیار دارد، باید به عنوان رئیس کمیسیون اروپا معرفی شود. رهبر این گروه سیاسی شخصی به نام مانفرد وبر^۲ از کشور آلمان است. با این حال، با توجه به آنکه «ائتلاف لیبرال‌ها» باعث خواهد شد تا «حزب مردم اروپا» و «ائتلاف سوسیالیست‌ها» در اکثریت باقی بمانند، امانوئل مکران، رهبر کلیدی ائتلاف لیبرال‌ها خواهان تغییر در این رویه انتخاب رئیس کمیسیون اروپا بوده و به دنبال پیگیری رویکرد مذاکره برای انتخاب رئیس جدید کمیسیون اروپاست. بر همین اساس، گمانه‌زنی می‌شود که فرایند معرفی نامزد ریاست کمیسیون اروپا طولانی و پیچیده شود (Amaro, 30 May 2019).

۳. فرایند زمانی انتخاب رئیس کمیسیون اروپا بدین صورت است که پس از مشورت و چانه‌زنی دولت‌ها، شورای سران اتحادیه اروپا گزینه پیشنهادی برای ریاست کمیسیون را در ۲۱ ژوئن ۲۰۱۹ (۳۱ خردادماه ۱۳۹۸) اعلام خواهد کرد و پارلمان جدید اروپا در ماه جولای ۲۰۱۹، رأی اعتماد یا عدم اعتماد خود را به این گزینه پیشنهادی خواهد داد. در صورت کسب رأی اعتماد، رئیس جدید کمیسیون اروپا حداکثر چهار ماه فرصت دارد تا کابینه و کمیسیونرها را به پارلمان جهت اخذ رأی اعتماد کلی معرفی نماید. بر اساس قانون اتحادیه اروپا، کمیسیون جدید اروپا فعالیت خود را رسماً از

1. European United Left/Nordic Green Left (GUE/NGL)

2. Manfred Weber

اول نوامبر ۲۰۱۹ (۱۰ آبان ماه ۱۳۹۸) آغاز خواهد کرد (BBC, 28 May 2019).

۴. «اروپای ملتها و آزادی» و «آزادی و دموکراسی مستقیم اروپا» تنها دو گروه سیاسی در پارلمان اروپا به شمار می‌آیند که کاملاً قائل به ملی‌گرایی بوده و مخالف اتحادیه اروپا هستند. با این حال، بر اساس آیین‌نامه داخلی پارلمان اروپا، شرط شکل‌گیری یک گروه سیاسی، حضور حداقل ۲۵ نماینده از حداقل ۷ کشور عضو است و این در حالی است که گروه سیاسی «آزادی و دموکراسی مستقیم اروپا» تنها از نمایندگان سه کشور آلمان، ایتالیا و انگلیس تشکیل شده است. لذا، به احتمال زیاد، این گروه سیاسی در «اروپای ملتها و آزادی» ادغام خواهد شد و این گروه راست افراطی را به سومین گروه سیاسی بزرگ پارلمان اروپا با ۱۱۲ عضو تبدیل خواهد کرد.

۵. در انگلیس، حزب «برگزیت»^۱ که فقط ۶ هفته از تأسیس آن می‌گذرد، بیش‌ترین آرا را کسب کرد (۳۰ درصد). حزب لیبرال دموکرات نیز که مخالف خروج انگلیس از اتحادیه اروپاست با ۲۰ درصد آرا در مقام دوم قرار گرفت و دو حزب اصلی کارگر (۱۴ درصد) و محافظه‌کار (۹ درصد) متحمل شکست سنگینی شدند.

۶. در فرانسه، ائتلاف «رنسانس»^۲ (۲۲ درصد) به رهبری امانوئل ماکرون مغلوب حزب راست افراطی «اجتماع ملی»^۳ (۲۴ درصد) به رهبری مارین لوپن^۴ شد.

۷. در آلمان، میزان آرای حزب دموکرات مسیحی که تا دسامبر ۲۰۱۸، آنگلا مرکل رهبری آن را برعهده داشت، از ۳۵ درصد در سال ۲۰۱۴ به ۲۸ درصد در انتخابات اخیر کاهش یافت و آرای حزب چپ میانه سوسیال‌دموکرات نیز از ۲۷ درصد در سال ۲۰۱۴ به ۱۵/۵ درصد در انتخابات اخیر رسید. حزب «سبز» با کسب ۲۰ درصد آرا، در جایگاه دوم قرار گرفت.

۸. در اسپانیا، حزب حاکم سوسیالیست با ۳۲/۸ درصد آرا برنده انتخابات پارلمان اروپا شد و ۲۰ کرسی به‌دست آورد.

۹. در ایتالیا، راست‌گرایان ملی‌گرای «لیگ شمال» به رهبری ماتئو سالوینی پیروز شدند (۳۴ درصد) و در مجارستان نیز حزب ملی‌رایانه دست‌راستی ویکتور اوربان^۵، نخست‌وزیر این کشور، بیش‌ترین رأی را به‌دست آورد (۵۱ درصد). در یونان نتیجه بسیار ضعیف حزب چپ‌گرای سیریزا^۶، حزب حاکم در یونان (۲۴ درصد)، سبب شد که نخست‌وزیر این کشور و رهبر این حزب اعلام انتخابات زودهنگام نماید.

1. Brexit Party
2. Renaissance
3. National Rally
4. Marine Le Pen
5. Viktor Orbán
6. Syriza

۱۰. در اتریش، حزب محافظه‌کار خلق اتریش^۱ به رهبری سباستین کورتس^۲، صدراعظم اخیراً مستعفی این کشور، بیش‌ترین آرا را به‌دست آورد (۳۵ درصد) و آرایی که حزب راست‌افراطی «آزادی اتریش»^۳ به‌دست آورده است، پس از انتشار ویدیوی جنجالی به ۲۰ درصد رسید. هاینس کریستیان اشتراخه^۴، رهبر پیشین این حزب راست‌افراطی، پس از انتشار این ویدیو استعفا داد. در این ویدیو اشتراخه به زنی که خود را برادرزاده یک سرمایه‌گذار اهل روسیه معرفی کرده بود، پیشنهاد می‌دهد بزرگ‌ترین روزنامه این کشور را خریده و در مقابل امتیاز قراردادهای دولتی را به‌دست آورد.

۱۱. در خصوص بحران اخیر در اتریش، رودولف آدام^۵، معاون اسبق سرویس اطلاعاتی آلمان در مقاله‌ای در یک رسانه آلمانی ادعا کرده است که انتشار این ویدئو از سوی موساد و با حمایت جامعه یهودیان آلمان صورت گرفته است و هدف از این اقدام را مقابله با رشد فزاینده احزاب راست‌افراطی که ماهیت یهودستیزانه دارند و تأثیرگذاری منفی بر افکار عمومی در خصوص این نوع احزاب در جریان انتخابات پارلمان اروپا عنوان کرده است (Sputnik, 28 May 2019).

۳. چشم‌انداز سیاست خارجی اتحادیه اروپا در پرتو انتخابات اخیر پارلمان اروپا

سیاست خارجی و امنیتی اتحادیه اروپا از جمله حوزه‌هایی به‌شمار می‌آید که مسئولیت تصمیم‌گیری در خصوص آن بر عهده دولت‌ها و در سطح شورای وزیران و شورای سران اتحادیه بوده و نهادهای فراملی همچون کمیسیون اروپا یا پارلمان اروپا کم‌ترین تأثیرگذاری را در این حوزه دارند. با این حال، ساختار چرخ‌دنده‌ای اتحادیه اروپا باعث شده دولت‌های عضو به دنبال همسویی و همگرایی این دو نهاد فراملی با مواضع خود باشند تا هرچه بهتر این چرخ‌دنده‌های اتحادیه اروپا روی یکدیگر حرکت کنند و سیاست‌های داخلی/خارجی اتحادیه با سهولت بیشتر و هزینه کم‌تری به اجرا درآید.

بر این اساس، اینکه قدرت در کدام نقطه پارلمان متمرکز شود، از اهمیت راهبردی برای دولت‌های عضو و به‌طور کلی مجموعه اتحادیه اروپا برخوردار است. انتخابات اخیر پارلمان اروپا بیانگر قطعی بودن ائتلاف سه گروه سیاسی «حزب مردم اروپا»، «ائتلاف سوسیالیست‌ها» و «ائتلاف لیبرال‌ها» به منظور کسب اکثریت در پارلمان خواهد بود و این بدین معنی است قدرت در پارلمان اروپا در اختیار جریان‌های میانه قرار خواهد گرفت. در واقع، در صورت شکل‌گیری چنین اکثریتی، مسیری که اتحادیه اروپا در پیش رو خواهد داشت، به‌طور کلی و با کم‌ترین اصطکاک همان

1. Austrian People's Party
2. Ebastian Kurz
3. Freedom Party of Austria
4. Heinz-Christian Strache
5. Rudolf Adam

مسیری خواهد بود که در حداقل پنج سال اخیر پیموده شده است.

در این بین، قدرت‌یابی نسبی احزاب ملی‌گرا/ضدوحدت اروپا که مدعی کسب ۲۰ درصد آرا هستند، عاملی در انسجام هرچه بیش‌تر ائتلاف این سه گروه سیاسی برای پیشبرد همگرایی اروپایی خواهد شد. تنها چالش بالقوه در این ائتلاف، نحوه تقسیم پست‌ها و مسئولیت‌هاست که احتمالاً فرایند معرفی نامزدهای سمت‌های مهم اتحادیه را با تأخیر روبه‌رو کند (Eder, 27 May 2019). با این حال، حتی اگر به فرض محال، در چانه‌زنی پیرامون تعیین نامزدها بن‌بستی ایجاد شود، جریان‌ها و احزاب ملی‌گرا از ظرفیت لازم برای کسب اکثریت - چه به صورت مستقل یا در قالب ائتلاف با دیگر گروه‌های سیاسی - برخوردار نیستند و در نهایت این سه کشور آلمان، فرانسه و اسپانیا هستند که باید در چانه‌زنی و اعطای امتیاز به یکدیگر، اکثر پست‌های کلیدی را بین خود در سطح اتحادیه اروپا تقسیم نمایند.

از سوی دیگر، به‌رغم ادعای جریان‌های ملی‌گرا در برخورداری از ۲۰ درصد کرسی‌های پارلمان، خبرها حکایت از آن دارد که برخی اختلافات بین این احزاب شکل گرفته و برای مثال، حزب دست‌راستی و ملی‌گرای «فیدس»^۱ به رهبری ویکتور اوربان، نخست‌وزیر مجارستان، که ۵۱ درصد آرا را در پارلمان اروپا به خود اختصاص داده است، حاضر به ائتلاف با دیگر احزاب ملی‌گرا مانند «لیگ شمالی» نیست و همین مسئله عاملی در ایجاد انشقاق در جریان‌های ملی‌گرا در دوره جدید پارلمان اروپا خواهد بود که کاملاً به نفع طرفداران همگرایی اروپایی است (Paun, 30 May 2019).

بر این اساس، در پنج سال پیش‌رو، اتحادیه اروپا و به خصوص کمیسیون که کم‌تر تحت تأثیر منافع و تصمیمات دولت‌های عضو قرار دارد، در همان مسیر پنج سال گذشته حرکت خواهد کرد. با این حال، این مسئله را نباید نادیده گرفت که تحولات و چالش‌های نوظهور در سطح اتحادیه اروپا، مناطق پیرامونی و نظام جهانی ایجاب می‌کند که تفکر جدیدی در کمیسیون اروپا جریان یابد، اما این باور که مسیر پیش‌روی اتحادیه اروپا مسیری کاملاً متفاوت خواهد بود یا اینکه جریان‌ها و احزاب ملی‌گرا و تندرو، مسیر اتحادیه اروپا - به خصوص در حوزه سیاست خارجی - را تغییر خواهند داد، از واقعیت به دور است؛ هرچند این احتمال وجود دارد که بلوک گروه‌های ملی‌گرای ضدوحدت اروپا بتوانند به صورت موضوعی و محدود، هزینه‌های جریان‌های میانه‌رو در پیشبرد امور داخلی نظیر بودجه سالیانه اتحادیه، سیاست‌های اجتماعی، رفاهی، مهاجرتی و غیره را افزایش دهند؛ اما تأثیر جدی و ماهوی بر مسیر سیاست خارجی و امنیتی آن نخواهند داشت.

۱-۳. چشم‌انداز سیاست خارجی اتحادیه اروپا در قبال قدرت‌های جهانی (آمریکا و روسیه) در پرتو انتخابات اخیر پارلمان اروپا

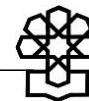
در مقطع کنونی، آمریکای ترامپ و تا حدی روسیه پوتین هر دو مخالف اتحادیه اروپا هستند و به ویژه دونالد ترامپ به انحای مختلف تلاش می‌کند تا این اتحادیه را تضعیف و حتی به سمت فروپاشی هدایت کند. انگیزه ترامپ از تضعیف اتحادیه اروپا ریشه در تفکرات ملی‌گرایانه و حمایت‌گرایی اقتصادی وی و همفکران وی دارد، به طوری که معتقد است هزینه‌های نهادی نظیر اتحادیه اروپا بیش از مزایای آن برای پرداخت‌کنندگان آن هزینه‌هاست. به همین دلیل است که ترامپ صریحاً دولت انگلیس را به خروج از اتحادیه اروپا ولو بدون دستیابی به توافق خروج ترغیب می‌کند (Addison, 2 June 2019).

سیاست روسیه در قبال اتحادیه اروپا نیز تأثیرگذاری بر لایه‌های اجتماعی از طریق فضای مجازی و همچنین تقویت و بسیج احزاب و جریان‌های ملی‌گرای ضدوحدت اروپا در داخل اتحادیه اروپاست (Dobrokhotov, 28 May 2019).

با توجه به چنین سیاست‌هایی که عملاً موجودیت اتحادیه اروپا را هدف قرار گرفته‌اند، سیاست خارجی اتحادیه در دوره جدید -همچون دوره قبل- در قبال روسیه مبتنی بر تشدید فشار اقتصادی و افزایش هزینه‌های مسکو در محیط خارج نزدیک^۱ آن (کشورهای اقماری شوروی سابق) خواهد بود. بدون تردید، تقویت گروه سیاسی راست‌افراطی و تندروها در پارلمان اروپا در راستای اهداف و منافع روسیه قابل تعبیر خواهد بود و با توجه به قدرت‌یابی نسبی این جریان‌ها در نهمین دوره پارلمان اروپا، به احتمال قوی جریان‌های میانه‌رو در پارلمان اروپا و حتی کمیسیون و دیگر نهادهای اصلی اتحادیه، رویکرد سرسختانه‌تری در قبال روسیه اتخاذ خواهند کرد. برای مثال، در همین چارچوب، مانفرد وبر آلمانی و نامزد حزب مردم اروپا برای تصدی سمت کمیسیون اروپا، در یکی از اظهارنظرهای خود اعلام کرده بود که در صورت تصدی پست ریاست کمیسیون اروپا، همه تلاش خود را برای مقابله با اتمام پروژه خط لوله «نورداستریم ۲» از روسیه به آلمان به کار خواهد گرفت (Gotev, 24 April 2019).

از سوی دیگر، سیاست اتحادیه اروپا در قبال آمریکای ترامپ احتمالاً سیاست «صبر، سکوت و واکنش محتاطانه» خواهد بود، زیرا اتحادیه اروپا معتقد است تفکر ملی‌گرایانه ترامپ ریشه در حاکمیت پایدار آمریکا ندارد و با تغییر وی در آینده، از سطح تنش‌ها در دو سوی آتلانتیک (اروپا و آمریکا) کاسته خواهد شد. بر این اساس و برخلاف رویکرد تقابلی اتحادیه اروپا در قبال روسیه، سیاست اتحادیه در قبال آمریکای ترامپ بیش‌تر متمرکز بر مدیریت اوضاع خواهد بود تا اینکه اقدامی عملی و تقابل‌جویانه از سوی اروپا صورت گیرد. در این میان، وجود انشقاق جدی در نوع تعامل با آمریکای ترامپ در بین اعضای اتحادیه اروپا عاملی در اتخاذ واکنش محتاطانه اتحادیه نسبت به دولت آمریکا خواهد بود.

1. Near Abroad

به طور کلی، دوره جدید فعالیت‌های اتحادیه اروپا (۲۰۲۴-۲۰۱۹) دوره‌ای توأم با فشار فزاینده از جانب روسیه و احتمالاً آمریکای ترامپ خواهد بود و اتحادیه برای حفظ بقا و موجودیت خود ناگزیر به اتخاذ رویکرد تهاجمی‌تر در قبال روسیه و سیاست مدارا و کنترل اوضاع در قبال آمریکای ترامپ خواهد بود. در این بین، جریان‌ها/احزاب راست‌افراطی و ملی‌گرا درون پارلمان اروپا و کشورهای عضو تلاش خواهند کرد تا سیاست ضدروسی جریان‌های میانه‌رو اروپایی را مهار کنند یا هزینه‌های اجرای این سیاست‌ها را از سوی اتحادیه در سطح پارلمان اروپا افزایش دهند. در مجموع، با توجه به ادامه مسیر قبل از سوی اتحادیه اروپا، بسیار بعید به نظر می‌رسد که تحولی مثبت و جدی در روابط اروپا با روسیه ایجاد شود و سیاست تقابلی‌های پنهان و آشکار میان دو طرف ادامه خواهد یافت.

۳-۲. چشم‌انداز سیاست خارجی اتحادیه اروپا در قبال غرب آسیا در پرتو انتخابات

اخیر پارلمان اروپا (با تأکید بر ایران و رژیم صهیونیستی)

از یک‌سو، ظرفیت‌های محدود اتحادیه اروپا و از سوی دیگر، تشتت در سیاست‌های غرب آسیایی دولت‌های عضو اتحادیه و فقدان یک سیاست یکپارچه در قبال منطقه باعث شده تا سیاست خارجی اتحادیه اروپا در قبال این منطقه دربرگیرنده تناقض و استانداردهای دوگانه باشد که این مسئله تا حدی ناشی از ماهیت بین‌دولتی سیاست خارجی و امنیتی اتحادیه اروپاست و روندی است که بعید خواهد بود در دوره جدید اتحادیه اروپا، دچار تغییر یا اصلاح شود.

سیاست خارجی اتحادیه اروپا که در اختیار برخی کشورهای قدرتمند این اتحادیه مانند فرانسه، انگلیس و آلمان است، اجازه نمی‌دهد اتحادیه رویکرد مشابهی برای مثال در قبال پرونده‌های هسته‌ای، نظامی یا حقوق بشری ایران، رژیم صهیونیستی و برخی کشورهای عربی داشته باشد. در واقع، روابط سنتی و پرمنفعت اروپا با این رژیم یا حتی کشورهای عربی از یک طرف و لابی قدرتمند عربی و صهیونیستی در کشورهای اروپایی از طرف دیگر مانع از تشدید تنش‌ها بین اتحادیه اروپا و رژیم صهیونیستی و یا کشورهای عربی ثروتمند می‌شود. در مقابل، ایران که پیوندهای اقتصادی قوی و مبتنی بر وابستگی متقابل با اروپا ندارد همواره در معرض شکنندگی روابط با اروپا قرار داشته و روابط پرنوسانی را تجربه کرده است.

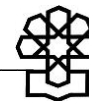
در این میان، نتایج انتخابات اخیر پارلمان اروپا مؤید آن است که رویه و سیاست پیشین اروپا کماکان پابرجا خواهد بود. به بیانی دقیق‌تر، سیاست دیرپای اتحادیه اروپا در قبال ایران، تغییر رفتار تدریجی تهران در حوزه‌های چالش برانگیز و اختلافی خواهد بود که توافق برجام قدم اول در راستای تحقق این سیاست راهبردی و قدیمی اروپا نسبت به ایران بوده است. از سوی دیگر، سیاست و راهبرد اتحادیه اروپا در قبال رژیم صهیونیستی، تضمین امنیت وجودی این رژیم از طریق تحقق کامل راه‌حل دو دولتی و پایبندی به مرزهای ۱۹۴۷ میلادی بوده و خواهد بود.

در بستر چنین سیاست‌هایی که یکی به دنبال تغییر ماهوی رفتار ایران و دیگری درصدد ایجاد امنیت

برای رژیم صهیونیستی است، انتخابات اخیر پارلمان اروپا و به تبع آن، اشغال پست‌های کلیدی اتحادیه اروپا از جمله نماینده عالی اتحادیه در سیاست خارجی و امنیتی بیانگر استمرار روند گذشته خواهد بود، به نحوی که جمهوری اسلامی ایران کماکان با فشارهای مختلف اتحادیه به خصوص در مقطعی که آسیب‌پذیری برجام افزایش یافته است، مواجه خواهد بود؛ این در حالی است که سیاست اتحادیه اروپا در برابر جنایات و جرائم جنگی رژیم صهیونیستی و نقض حقوق انسانی بنیادین فلسطینیان صرفاً صدور بیانیه و ابراز تأسف خواهد بود. به رغم وجود چنین سیاست‌ها و راهبردهای دوگانه‌ای در قبال منطقه که از سوی اعضای اتحادیه اروپا دنبال می‌شود و پیگیری این سیاست بیش‌تر از آنکه مبتنی بر «ارزش‌ها» باشد، ریشه در «منافع» دارد، سؤال مهم این است که چرا نهادهای فراملی به خصوص پارلمان اروپا که از «منافع» دور بوده و بر «ارزش‌ها» تکیه دارند، قائل به همان استاندارد دوگانه بوده و برای مثال در برابر جرائمی نظیر نقض فاحش حقوق بشر توسط صهیونیست‌ها در اراضی اشغالی فلسطین یا پول‌شویی گسترده کشورهای عربی (Guarascio, 28 February 2019) سکوت کرده یا از موضع خود عقب‌نشینی می‌کند، اما حجم سنگینی از انتقادات حقوق بشری خود را صرفاً متوجه ایران می‌نماید (European Parliament, 14 March 2019).

در خصوص چرایی این استاندارد دوگانه در سطح پارلمان اروپا، همان‌گونه که قبلاً نیز اشاره شده است باید توجه داشت که «پارلمان کماکان به نوعی یک نهاد مشورتی در ساختار اتحادیه اروپا محسوب می‌شود تا یک پارلمان واقعی و تصمیم‌گیرنده. مهم‌ترین دلیل این امر نیز آن است که اختیارات قانونی پارلمان هنوز بسیار کم‌تر از پارلمان‌های ملی است. در چندین حوزه مهم فعالیت سیاستگذاری اتحادیه اروپا از جمله ... سیاست مشترک خارجی و امنیتی، پارلمان اروپا صرفاً به این محدود است که اطلاعات را دریافت و نقش‌های مشورتی ایفا کند». به عبارت دقیق‌تر، نقش مشورتی نمایندگان پارلمان اروپا باعث شده تا نه تنها نمایندگان به صورت غیرعلنی و غیررسمی با اعضای کمیسیون اروپا و شورای وزیران اتحادیه اروپا در تماس باشند و خواسته‌های خود و موکلان خود را از این طریق به اطلاع آنان رسانند؛ بلکه خود تبدیل به عناصر لابی‌گر شده و در ازای دریافت پول و امتیازات، منافع موکلان و مراجعان خود را در سطح پارلمان دنبال نمایند (Cini, 2010: 86-89).

بر اساس چنین رویکردی، مخالفان و معاندان جمهوری اسلامی نظیر گروهک منافقین و دیگر جریان‌های به اصطلاح حقوق بشری و مخالف جمهوری اسلامی به صورت رسمی و از طریق ثبت خود به عنوان یک لابی‌گر در اتحادیه اروپا، حضورشان در کریدورهای پارلمان را مشروع ساخته و اقدام به ارتباط‌گیری با نمایندگان پارلمان و ارائه اطلاعات غلط و مخدوش در خصوص جمهوری اسلامی می‌نمایند. بر اساس داده‌های موجود، هم‌اکنون در سطح اتحادیه اروپا، از هفت لابی‌گری که به صورت رسمی در سامانه لابی اتحادیه اروپا ثبت‌نام کرده و اجازه فعالیت علنی و مشروع در نهادهای اتحادیه اروپا را دارند، ۶ مورد آنها متعلق به گروه‌های مخالف و معاند جمهوری اسلامی ایران از جمله گروهک منافقین است (European Commission, 30 May 2019).

ناگفته نماند، اگرچه به ندرت گروه‌های لابی امکان دسترسی به نمایندگان و اعضای نهادهایی همچون شورای وزیران و شورای سران را ندارند، اما نمایندگان پارلمان به مثابه رابطی غیررسمی بین گروه‌های لابی که منافع مشتریان خود را دنبال می‌کنند و مقامات/نهادهای عالی‌رتبه‌تر اتحادیه اروپا عمل می‌کنند و از این طریق تصویری منفی از جمهوری اسلامی در اختیار نهادهای تصمیم‌گیر در حوزه‌های کلان سیاستی به خصوص سیاست خارجی قرار می‌دهند.

بر همین اساس، کشورهای نظیر جمهوری اسلامی ایران که حضور جدی و منسجمی درون ساختار اتحادیه اروپا ندارند، از آسیب‌پذیری بیشتری در این اتحادیه برخوردار هستند و چنانچه گروه‌های لابی‌گر ایرانی نیز علیه این کشور فعالیت نمایند، میزان آسیب‌پذیری را دوچندان می‌کنند. حال آنکه در طرف مقابل، گروه‌های لابی صهیونیستی و عربی در تلاش دائم برای ارتباط‌گیری با نمایندگان پارلمان و از طریق آنها با مقامات/نهادهای عالی‌رتبه اتحادیه هستند تا بتوانند از ظرفیت مشورتی پارلمان اروپا و نمایندگان آن برای تصویرسازی و بازنمایی مثبت دولت متبوع خود، تخریب چهره جمهوری اسلامی و تأثیرگذاری بر راهبردهای اروپایی حداکثر استفاده را نمایند (Mauze, 31 January 2019).

۴. جمع‌بندی و توصیه‌ها

سیاست خارجی اتحادیه اروپا از سوی دولت‌های عضو در قالب شورای وزیران و شورای سران و نه نهادهای فراملی اتحادیه اروپا مانند پارلمان اروپا تدوین می‌شود؛ با این حال، ماهیت چرخ دنده‌ای اتحادیه اروپا ایجاب می‌کند که تمامی نهادها همسو حول یک رویکرد مشخص فعالیت نمایند؛ به همین دلیل نتایج انتخابات اخیر پارلمان اروپا برای مسیر پیش روی این اتحادیه حائز اهمیت بوده است؛ به خصوص در شرایطی که جریان‌ها و احزاب ملی‌گرای ضدوحدت اروپا در حال قدرت‌یابی هستند و به نوعی ماهیت وجودی این اتحادیه را تهدید می‌کنند.

بر این اساس، به‌رغم اقبال عمومی شهروندان اروپایی در جریان انتخابات اخیر پارلمان اروپا (۲۰۱۹) به احزاب راست افراطی، با این حال جریان میانه‌رو راست و چپ، اکثریت را در دست گرفته و با توجه به نتایج این انتخابات، بسیار بعید است مسیر پیش روی پنج‌ساله اتحادیه اروپا متفاوت و متمایز از مسیر گذشته آن باشد و در این بین پارلمان اروپا تلاش خواهد کرد تا ضمن تعریف نقشی جدید برای خود، نقش مشورتی به رسمیت شناخته شده برای این نهاد را تقویت نماید.

بر این اساس، توصیه‌های ذیل جهت بهره‌برداری از سوی دستگاه‌های مسئول در جمهوری اسلامی ایران به خصوص مجلس شورای اسلامی پیشنهاد می‌شود:

۱. بهره‌برداری از ظرفیت لابی‌گری در سطح پارلمان اروپا؛ در شرایطی که جریان میانه‌رو قدرت را در سطح اتحادیه اروپا در اختیار خواهد داشت و این جریان در قبال جمهوری اسلامی ایران قائل به

ادامه مسیر گذشته در چارچوب توافق برجام است، این ضرورت ایجاب می‌کند در شرایط خطیری که ایالات متحده آمریکا در تلاش برای به شکست کشاندن تلاش‌های دیپلماتیک ایران و (اتحادیه) اروپا بوده و خواستار انزوای ایران است، جمهوری اسلامی از ظرفیت لابی‌گری که در سطح اتحادیه اروپا مشروعیت دارد، بهره‌برداری نماید. قطعاً نمایندگی جمهوری اسلامی ایران نزد اتحادیه اروپا تلاش خود را برای ارتباط‌گیری با نهادهای این اتحادیه به خصوص پارلمان به‌کار بسته است و همچنین ممکن است که افراد حقیقی و حقوقی دیگری هم‌اکنون به صورت غیررسمی مشغول به انجام این امر خطیر باشند، لکن پراکندگی این تلاش‌ها باعث شده است فرصت در اختیار جریان‌های معاند و ضدایرانی قرار گیرد تا با تطهیر اقدامات گذشته خود، اقدام به فضا سازی علیه جمهوری اسلامی ایران در اروپا نمایند.

۲. تقویت دیپلماسی پارلمانی ایران با پارلمان اروپا؛ با توجه به فعالیت گروه پارلمانی ایران- اتحادیه اروپا در بروکسل، ضرورت دارد گروه متناظر آن در مجلس شورای اسلامی تعامل و تماس بیش‌تری با نمایندگان این گروه پارلمانی داشته باشد تا از این طریق - ولو محدود - هم‌نگرش‌های منفی نسبت به جمهوری اسلامی را نزد افکار این نمایندگان برطرف نمایند و هم اینکه بتوانند از ظرفیت این نمایندگان برای بهره‌برداری از نقش مشورتی آنان در سطح پارلمان و دیگر نهادها استفاده نمایند. البته این توصیه الزاماً بدین معنا نیست که هیئت‌های پارلمانی دائماً در رفت‌وآمد باشند، بلکه در چارچوب برنامه‌ای مدون می‌توان با در نظر داشتن و رعایت ملاحظات امنیتی با بهره‌گیری از ابزارهای ارتباطی تصویری، جلسات و نشست‌های منظم و دوره‌ای بین دو طرف برگزار کرد و با صرف کم‌ترین هزینه، به میزان قابل‌توجهی بر اطلاعات و تحلیل طرف اروپایی در مورد ایران تأثیر گذاشت.

۳. همکاری‌های پژوهشی بین اتاق‌های فکر پارلمان‌های ایران و اتحادیه اروپا؛ تأثیرگذاری بر نمایندگان پارلمان اروپا بدون بستر سازی علمی و تحقیقاتی نتیجه‌کاملی دربر نخواهد داشت. بر این اساس، چنانچه اتاق‌های فکر دو پارلمان در قالب همکاری‌های علمی- تحقیقاتی بتوانند نشست‌های کارشناسی و تخصصی در حوزه‌های موضوعی چالش‌برانگیز و یا همکاری‌جویانه برگزار نمایند، گزارش‌های مشترک تولید نمایند و به طور کلی بتوانند بسترهای علمی و تحقیقاتی لازم را برای جلسات و نشست‌های نمایندگان فراهم آورند، قطعاً ثمرات بهتری برای جمهوری اسلامی و تلاش‌های کشور برای تغییر نگرش‌های نمایندگان اروپایی دربر خواهد داشت. افزون بر آن، نمایندگان پارلمان و به طور کلی، نهادهای اتحادیه اروپا تأثیرپذیری بالایی از تولیدات محتوایی اتاق‌های فکر خود دارند، لذا در صورتی که بتوان همکاری‌هایی پژوهشی بین اتاق فکر مجلس شورای اسلامی (مرکز پژوهش‌های مجلس) و اتاق فکر پارلمان و دیگر نهادهای اتحادیه اروپا تعریف کرد، قطعاً در میان‌مدت می‌توان در تولید محتوای نهادهای اروپایی تأثیرگذاری مثبت ایجاد کرد.

گروه‌های سیاسی در پارلمان اروپا

اکثر اعضای پارلمان اروپا در گروه‌های سیاسی تقسیم‌بندی می‌شوند و تعداد معدودی از نمایندگان خارج از این گروه‌بندی‌های سیاسی قرار می‌گیرند. در دوره هشتم پارلمان اروپا (۲۰۱۹-۲۰۱۴)، ۸ گروه سیاسی به علاوه غیر وابسته‌ها در پارلمان ایجاد شده بود که بر اساس نتایج انتخابات دوره نهم پارلمان اروپا (۲۰۲۴-۲۰۱۹)، همین گروه‌بندی سیاسی احتمالاً با اندکی تغییر باقی خواهد ماند.

گروه‌های سیاسی پارلمان اروپا

ردیف	نام گروه سیاسی	جایگاه سیاسی	ایدئولوژی	برخی از مهم‌ترین احزاب ملی عضو	ملاحظات
۱	حزب مردم اروپا European People's Party (EPP)	راست‌میانه	- لیبرالیسم - محافظه‌گرایی - دموکراسی مسیحی - طرفدار همگرایی اروپایی	۱. حزب «دمکرات مسیحی» آلمان (حزب حاکم در آلمان؛ رهبری این حزب تا دسامبر ۲۰۱۸ بر عهده آنگلا مرکل بود) ۲. حزب «ایتالیا به پیش» (رئیس این حزب، سیلیویو برلوسکونی، نخست‌وزیر اسبق و معاون حزب، آنتونیو تاجانی، رئیس کنونی پارلمان اروپاست.) ۳. حزب «جمهوریخواهان» فرانسه (دومین حزب بزرگ در پارلمان این کشور؛ بنیانگذار این حزب، نیکلا سارکوزی، رئیس‌جمهور اسبق این کشور است.)	گروه حزب مردم اروپا خواهان هم‌گرایی نزدیک‌تر اقتصادی در اروپا و نیز سیاست‌های مهاجرتی، خارجی و دفاعی مشترک است. برنامه‌های این گروه سیاسی مبتنی بر حمایت از ارزش‌های خانواده، اصلاح بودجه اتحادیه و مشارکت پایدار فراآتلانتیکی است.
۲	ائتلاف سوسیالیست‌ها و دمکرات‌های مترقی Progressive Alliance of Socialists and Democrats (S&D)	چپ‌میانه	- سوسیال‌دموکراسی - ترقی‌خواهی - طرفدار همگرایی اروپایی	۱. حزب کارگر بریتانیا (رهبری این حزب هم‌اکنون بر عهده جرمی کوربین است.) ۲. حزب سوسیال‌دموکراتیک آلمان (این حزب در ائتلاف با حزب دمکرات مسیحی آلمان بوده و بخشی از دولت این کشور به‌شمار می‌آید.) ۳. حزب دمکراتیک ایتالیا (این حزب از سال ۲۰۱۳ تا اواسط ۲۰۱۸ به‌عنوان حزب حاکم، دولت را در اختیار داشته است.)	این گروه اولویت‌های خود را در تضمین اشتغال و استانداردهای زندگی علیه رکود، مقابله با تغییر اقلیم، ارتقای عدالت اجتماعی و امنیت معرفی می‌کنند. ناگفته نماند، اگرچه این گروه در حد وسیعی از سوسیال‌دموکرات‌ها تشکیل شده است، در برخی مواقع همکاری با یکدیگر را دشوار می‌یابند که یکی از علل این امر تنوع ایدئولوژیک درونی است.

ردیف	نام گروه سیاسی	جایگاه سیاسی	ایدئولوژی	برخی از مهم‌ترین احزاب ملی عضو	ملاحظات
۳	ائتلاف لیبرال‌ها و دمکرات‌ها برای اروپا Alliance of Liberals and Democrats for Europe group (ALDE)	میانه	<ul style="list-style-type: none"> - لیبرالیسم - محافظه‌گرایی - سوسیالیسم - فدرالیسم اروپایی - ترقی‌خواهی 	<p>۱. حزب «آن مارش» فرانسه (بنیانگذار این حزب، امانول مکرون، رئیس‌جمهور کنونی فرانسه است)</p> <p>۲. حزب لیبرال دمکرات بریتانیا (پس از استعفای ترزا می، نخست‌وزیر محافظه‌کار این کشور از سمت خود، حزب لیبرال دمکرات به محبوب‌ترین حزب این کشور تبدیل شده است)^۱</p> <p>۳. حزب «مرکز» فنلاند (این حزب از سال ۲۰۱۵ به عنوان حزب حاکم در این کشور به‌شمار می‌آید و دولت را در اختیار دارد.)</p>	این گروه تا حد زیادی مبتنی بر لیبرالیسم بوده، علاقمند به تعمیق و گسترش بیش‌تر اتحادیه اروپاست و خواهان یافتن پاسخ‌های فراملی به چالش‌های پان‌اروپایی می‌باشد. آنها از کارکرد بهتر بازار واحد اروپا از طریق آزادی حرکت کارگران و رقابت بیش‌تر حمایت کرده و دفاع از آزادی‌های بشری را در صدر اولویت‌های خود قرار داده‌اند.
۴	سبزها/ائتلاف آزاد اروپا The Greens/European Free Alliance (Greens/EFA)	چپ‌میانه	<ul style="list-style-type: none"> - سیاست‌های طرفدار محیط‌زیست - سیاست طرفدار اقلیت‌ها - منطقه‌گرایی 	<p>۱. حزب ملی اسکاتلند (این حزب به عنوان حزب حاکم در اسکاتلند به‌شمار می‌آید و سومین حزب بزرگ مجلس عوام بریتانیا است.)</p> <p>۲. حزب سبز آلمان</p> <p>۳. حزب سبز بریتانیا</p>	این گروه سیاسی به دنبال حمایت بهتر از محیط‌زیست، تمرکززدایی از دمکراسی و برابری جنسیتی در محل کار است. این گروه سیاسی، جریان‌ها و احزابی را که طرفدار خودمختاری منطقه‌ای بیش‌تر هستند، دورهم جمع می‌کند.
۵	محافظه‌کاران و اصلاح‌طلبان اروپا European Conservatives and Reformists (ECR)	راست‌میانه	<ul style="list-style-type: none"> - لیبرالیسم اقتصادی - محافظه‌گرایی - ضدوحدت اروپا - ملی‌گرایی 	<p>۱. حزب محافظه‌کار بریتانیا (این حزب از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵ در قالب ائتلاف و از سال ۲۰۱۵ تاکنون به عنوان حزب حاکم، قدرت را در این کشور در اختیار دارد.)</p> <p>۲. حزب «قانون و عدالت» لهستان (این حزب از سال ۲۰۱۵ به عنوان حزب حاکم به‌شمار می‌آید و دولت را در اختیار دارد.)</p> <p>۳. حزب «ائتلاف فلاندرهای جدید» بلژیک (این حزب از سال ۲۰۱۵ تا اواخر ۲۰۱۸ در ائتلاف با دولت بلژیک بوده است.)</p>	این گروه سیاسی پس از گذشت تحولاتی که منجر به شکل‌گیری آن شد در اعلامیه تأسیسی خود که به عنوان اعلامیه پراگ شناخته شده، این اصول را مورد تأکید قرار داده است: رقابت و تجارت منصفانه و آزاد؛ تمامیت حاکمیتی دولت ملی در جهت مخالف فدرالیسم اتحادیه اروپا؛ اهمیت قاطع روابط فرا‌آتلانتیکی؛ مهاجرت کنترل‌شده و پایان سوءاستفاده از رویه‌های پناهندگی

1. <https://news.sky.com/story/lib-dems-top-national-poll-for-only-second-time-ever-11731962>.

ردیف	نام گروه سیاسی	جایگاه سیاسی	ایدئولوژی	برخی از مهم‌ترین احزاب ملی عضو	ملاحظات
۶	اروپای ملتها و آزادی Europe of Nations and Freedom (ENF)	از راست‌میانه تا راست‌افراطی	۴. مخالفت با مهاجرت ۵. ضدوحدت اروپا ۶. ملی‌گرایی ۷. عوام‌گرایی	۱. حزب «لیگ شمال» ایتالیا (این حزب از اواسط سال ۲۰۱۸ در ائتلاف با دولت ایتالیا بوده و رهبر این حزب، ماتئو سالوینی، معاون نخست‌وزیر و وزیر کشور است). ۲. حزب «اجتماع ملی» فرانسه (این حزب تا اوایل سال ۲۰۱۹ به‌عنوان جبهه ملی فرانسه فعالیت داشت و رهبر آن، خانم مارین لوپن، در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۷، رقیب امانول مکرون در دور دوم انتخابات بود). ۳. «حزب برای آزادی» هلند (این حزب از مدافعان جدی خروج هلند از اتحادیه اروپا است و رهبر این حزب، خیرت ویلدرس، دارای دیدگاه‌های به‌شدت اسلام‌هراسانه است). ۴. حزب «استقلال» بریتانیا (این حزب مدافع سرسخت خروج بریتانیا از اتحادیه حتی به قیمت خروج بدون توافق با اتحادیه اروپا است).	این گروه سیاسی در هشتمین دوره پارلمان اروپا تشکیل شد. اعضای این گروه که تحت عنوان بدبینان به اتحادیه اروپا معرفی می‌شوند، معتقدند که صلاحیت‌های اتحادیه اروپا باید کاهش یابد یا از گسترش بیش‌تر آن جلوگیری شود. برخی از اعضای این گروه از جمله حزب استقلال بریتانیا به خروج کامل کشورشان از اتحادیه اروپا باور دارند. از دیدگاه این گروه، ملتها حق دارند از سنت‌ها و ارزش‌های خود حمایت کنند و از ابردولتی اروپا رهایی یابند.
۷	آزادی و دموکراسی مستقیم اروپا Europe of Freedom and Direct Democracy (EFDD)	از راست میانه تا راست افراطی	۸. مخالفت با مهاجرت ۹. ضدوحدت اروپا ۱۰. ملی‌گرایی ۱۱. عوام‌گرایی ۱۲. دموکراسی مستقیم	۱. حزب «برگزیت» بریتانیا (این حزب در اواخر سال ۲۰۱۸ تأسیس شد و توانست بیشترین کرسی را در انتخابات پارلمان اروپا به خود اختصاص دهد. این حزب طرفدار خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا است). ۲. «جنبش پنج ستاره» ایتالیا (این حزب که بنیانگذار آن یک کم‌دین معروف ایتالیایی، بپه گریلو، بوده است، از سال ۲۰۱۸ در ائتلاف با دولت این کشور است). ۳. حزب «آلترناتیو برای آلمان» (این حزب تنها حزب آلمانی مخالف همگرایی اتحادیه اروپاست و از سال ۲۰۱۷ به‌عنوان سومین حزب وارد پارلمان این کشور شود).	این گروه سیاسی بر این اعتقاد است که یک اروپای ملی‌گرا باید جایگزین اتحادیه اروپا شود و در واقع با همگرایی بیش‌تر کشورهای اروپایی و تفویض اختیارات خود به نهادهای فراملی اروپایی به شدت مقابله می‌کند.

ردیف	نام گروه سیاسی	جایگاه سیاسی	ایدئولوژی	برخی از مهم‌ترین احزاب ملی عضو	ملاحظات
۸	چپ‌های اروپا/سبزهای چپ European United Left/Nordic Green Left (GUE/NGL)	از چپ‌میانه تا چپ‌افراطی	۱۳. سوسیالیسم دموکراتیک ۱۴. کمونیسم (برخی احزاب) ۱۵. مخالفت نرم با وحدت اروپا ۱۶. طرفدار محیط‌زیست ۱۷. فمینیسم (برخی احزاب)	۱. حزب «سیریزا» یونان (این حزب از سال ۲۰۱۵ به عنوان حزب حاکم، دولت را در اختیار دارد). ۲. حزب «چپ» آلمان (این حزب پنجمین حزب بزرگ آلمان به‌شمار می‌آید). ۳. حزب «پودمو» اسپانیا (این حزب در سال ۲۰۱۴ تأسیس شده و هم‌اکنون سومین حزب بزرگ این کشور است).	این گروه پارلمانی تلفیقی از دو سازمان کوچک‌تر چپ متحد اروپا و چپ سبز نوردیک است. برخی از اعضای این گروه متعلق به احزاب کمونیست ملی هستند. حمایت از حقوق اجتماعی و رفاهی در برابر خصوصی‌سازی، افزایش قدرت قانونگذاری پارلمان اروپا و مشارکت مستقیم مردم در روندهای تصمیم‌گیری اروپایی از جمله اصول اساسی مورد توجه چپ‌گرایان است.
۹	غیر وابسته	-	-	-	این گروه از نمایندگان با تمایلات و دیدگاه‌های سیاسی مختلف تشکیل شده که در هیچ‌یک از گروه سیاسی پارلمان عضویت ندارند.
۱۰	سایرین	-	-	-	نمایندگان این گروه کماکان به عضویت هیچ گروه سیاسی در نیامده‌اند و در حال مذاکره برای عضویت هستند.

1. Addison, S. (2 June 2019). "Trump tells UK to 'walk away' if EU does not give what it wants in Brexit: Sunday Times". Reuters. Retrieved from: <https://www.reuters.com/article/us-usa-britain-trump/trump-tells-uk-to-walk-away-if-eu-does-not-give-what-it-wants-in-brex-it-sunday-times-idUSKCN1T23GP>
2. Amaro, S. (30 May 2019). "EU races to replace its president as Brexit and trade tensions hang over Europe". CNBC. Retrieved from: <https://www.cnbc.com/2019/05/30/eu-elections-brussels-races-to-replace-commission-president.html>
3. Associated Press (27 May 2019). "The Latest: Salvini says populists will control 150 EU seats". Retrieved from: <https://www.apnews.com/d09a7028c0f04c60bd604b4bd8056a0f>
4. BBC (28 May 2019). "EU Commission: France and Germany differ on Brussels' top job". Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-48431083>
5. Cini, M. (2010). "European Union Politics". New York: Oxford University Press.
6. Dobrokhotoy, R. (28 May 2019). "Did Putin win the EU elections?". Al Jazeera. Retrieved from: <https://www.aljazeera.com/indepth/opinion/putin-win-eu-elections-190528072624449.html>
7. Eder, F. (27 May 2019). "ALDE 2.0 deals blow to Weber's Commission dream". Politico. Retrieved from: <https://www.politico.eu/article/alde-2-0-deals-blow-to-webers-commission-dream/>
8. European Commission (30 May 2019). "Transparency Register". Retrieved from: <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/searchControllerPager.do?declaration=iran&search=search>
9. European Parliament (14 March 2019). "European Parliament resolution of 14 March 2019 on Iran, notably the case of human rights defenders". Retrieved from: http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0204_EN.html
10. European Parliament (29 May 2019). "European Parliament: 2019–2024". Retrieved from: <http://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/elections-press-kit/8/european-elections-results>
11. Gotev, G. (24 April 2019). "Weber seeks powers to stop Nord Stream 2". Euractiv. Retrieved from: <https://www.euractiv.com/section/eu-elections-2019/news/weber-seeks-powers-to-stop-nord-stream-2/>
12. Guarascio, F. (28 February 2019). "After Saudi king's letter, EU states move to block dirty-money list". Reuters. Retrieved from: <https://uk.reuters.com/article/uk-eu-saudi-moneylaunders/after-saudi-kings-letter-eu-states-move-to-block-dirty-money-list-idUKKCN1QH211>
13. Hix, S. (2013). "What's Wrong with the Europe Union and How to Fix It". New York: Polity.
14. Mauze, G. (31 January 2019). "Israeli Networks of Influence in Brussels: Behind the Scenes". OrientXXI. Retrieved from: <https://orientxxi.info/magazine/israeli-networks-of-influence-in-brussels-behind-the-scenes,2886>

15. Nielsen, N. (27 May 2019). "Political group leaders meet amid alliance speculation". Euobserver. Retrieved from: <https://euobserver.com/eu-election/145026>
16. Nugent, N. (2017). "The Government and Politics of the European Union" (8th Edition). London: Red Globe Press.
17. Paun, C. (30 May 2019). "Hungary's Fidesz dismisses cooperation with Salvini in the European Parliament". Politico. Retrieved from: <https://www.politico.eu/article/hungary-fidesz-dismisses-matteo-salvini-alliance-european-parliament/>
18. Sputnik (28 May 2019). "German Ex-Spy Chief: Mossad Behind Video Leak That Led to Austria Gov't Collapse". Retrieved from: <https://sputniknews.com/europe/201905281075403985-rudolf-adam-austria-video-leak/>

شماره مسلسل: ۱۶۴۷۲

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: ارزیابی انتخابات پارلمان اروپا (۲۰۱۹) و ترسیم چشم‌انداز سیاست خارجی اتحادیه اروپا

نام دفتر: مطالعات سیاسی

تهیه و تدوین: محمود جوادی

ناظر علمی: مهدی امیری

متقاضی: معاونت پژوهش‌های سیاسی - حقوقی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. پارلمان اروپا

۲. اتحادیه اروپا

۳. انتخابات

۴. سیاست خارجی

۵. ایران

۶. آمریکا

۷. روسیه

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸/۳/۲۰